

HISPANIA NOVA.

653

peche incolis vocatur. Est & Mons in regione *Guaſtecan* in quo 111 reperiuntur Fontes, alter ſcilicet Picis nigra, alter vero Picis rubra ferventis. Est præterea hæc Provincia Silvis Nemoribusque plena: ac univerſa Arbores magna copia proſert, maxime è quibus lintres unico ex trunco excavant & formant. Habet & Cedros tantæ magnitudinis & craſſitudinis, ut ex iis trabes quadrangulæ centum & viginti pedes longæ, x111 vero latæ conficiantur, tanta quidem copia, ut Montes Cedris, ut apud nos Quercubus aut Pinis conſitos dicas. Opera publica me vocant. Fuerunt in hiſce Indiæ partibus plurima & quidem ſuperba & magnifica Tempia idolis conſecrata, ac Diaboli cultui deſtinata, quæ Hiſpani olim voce *Cu* appellarunt. Imprimis fuit in Vrbe Mexico celeberrimum Templum *Vuſilpuztli*, ambitum ampliſſimum habens, atque aream intus pulcherriſſimam. Inprimis vero res admiratione digna, cura quam Mexicani gerebant in educandis liberis, certo ſcientes nihil eſſe in tota rerum univerſitate, quod plus adjumenti ad rectam rerum tum privatarum tum publicarum conſtitutionem adfert, quam pueritiæ diſciplina. Sunt Indi rerum Mechanicarum egregii artiſces, præſertim in cõtendendis variis Avium plumis & Ferarum pellibus admiranda varietate: qui & laborum tam ſunt patientes, ut ſapientiſſime integro die cibum non ſumant, quo ſpecioſius concinnent & aptent, vel unicam plumam, eandem omni ex parte contemplant, tum ad Solem, tum in umbra, ut percipiant magis ne recta an inverſa conveniat, erectis an deſlexis crinibus. Itaque ex plumis Animal quodcunque, aut Florem aut Herbam tanta dexteritate mentiuntur, ut videantur ad vivum expreſſiſſe. Aurifabrorum prima & præcipua eſt conditio, & præ cæteris artiſcioſa: adeo quidem ut res quaſvis ad vivum exprimant: valentque plurimum fuſionis Artiſticio, adeo ut vel Herbas quaſvis, tum res munitiſſimas fuſione ſingant, tam exquisite, ut a naturalibus diſſerre non dicas. Sola Mexicana Civitas, omnem politiã & vivendi rationem totius Novæ Hiſpaniæ patefacit. Quæ cum eſſet totius Imperii Metropolis, diverſæ eo conſuebant ejuſdem regionis gentes, negotiandi gratia. Itaque ſingulæ Nationes ſua loca probe ordinata obtinebant ac ſervabant, in quibus ſingulis diebus quinque ſora obſervarent, omnibus rebus venalibus optime inſtructa. Itaque ſingula opificii, & mercaturæ genera, deſinitum ſibi locum, ac ſtationem certam habebant, quem nec ulli præoccupare licebat, quæ certe non exigua eſt politiæ ſpecies. Neque commodius aut Vrbs, aut Domus quæpiam poteſt gubernari, teſte Xenophonte in Oeconomicis, quam rebus ſingulis præſinita certa que loca ſtatuendo, quod ad Indis obſervabatur.

Opera publica.

Opificia.

Mercimonia.

N n n n iij

Sequuntur